

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: O. M.
trvale bytem
zastoupen advokátem Mgr. Zdeňkem Rumplíkem
sídlem Osvobození 51, 763 21 Slavičín

proti
žalovanému: Krajský úřad Zlínského kraje
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2017, č. j. KUZZL-73005/2016-2, sp.
zn. KUSP-73005/2016/DOP/Ti,

takto:

Žaloba **s e z a m í t á**.

Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2017, č. j. KUZL-73005/2016-2, sp. zn. KUSP-73005/2016/DOP/Ti (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo z výroku o vině rozhodnutí Magistrátu města Zlína ze dne 3. 10. 2016, č. j. MMZL 111768/2016, sp. zn. MMZL-062772/2016-SS-PŘ-OOSA-2139/2016 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“), vypuštěno slovní spojení „z důvodu vzniklé situace v silničním provozu“ a současně bylo slovní spojení „způsobil dopravní nehodu“ nahrazeno slovním spojením „se podílel na způsobení dopravní nehody“. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že „dne 13. 4. 2016 v 14:15 hod., ve Zlíně, na ulici Fryštácká, na silnici č. II/490, ve směru jízdy od centra Zlína na Fryšták, jako řidič nákladního motorového vozidla tov. zn., RZ:, nedodržel dostatečnou bezpečnostní vzdálenost za před ním jedoucím vozidlem tov. zn., jehož řidička náhle zastavila z důvodu vzniklé situace v silničním provozu a v důsledku toho narazil přední částí karoserie jím řízeného nákladního vozidla RZ: do zadní části karoserie osobního motorového vozidla RZ:, čímž způsobil dopravní nehodu s následkem hmotné škody na obou vozidlech, při které došlo k lehkému zranění řidičky vozidla RZ:“ Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

3. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Následně ve vztahu k odvolání žalobce uvedl, že účelem zákonné povinnosti řidiče podle ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu je zajistit, aby řidiči udržovali bezpečnou vzdálenost a mohli tak včas reagovat a předejít dopravní nehodě. V tomto kontextu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je třeba otázku dodržení bezpečné vzdálenosti posuzovat ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu, přičemž je možné z dikce citovaného ustanovení dovodit, že srážka vozidel bude v obvyklých situacích důsledkem nedodržení bezpečné vzdálenosti, tedy schopnosti vyhnout se srážce v případě náhlého brždění nebo zastavení vpředu jedoucího vozidla. Podle názoru žalovaného je z videozáznamu založeném ve spisu patrné, že žalobce jel za vozidlem RZ: v takové blízkosti, že nebyl schopen ani při ideálních podmínkách silničního provozu včas zareagovat, aby srážce předešel. V tomto ohledu žalovaný doplnil, že není podstatné, zda řidička před ním jedoucího vozidla brzdila oprávněně či nikoliv, protože žalobce měl udržovat takovou vzdálenost mezi vozidly, aby byl schopen srážce v případě náhlého brždění nebo zastavení zabránit. Mohou totiž nastat různé situace, které nelze pouze z okolností silničního provozu předvídat (např. zdravotní komplikace).
4. Žalovaný se proto ztotožnil se závěrem prvostupňového správního orgánu, že žalobce nerespektoval bezpečnou vzdálenost mezi vozidly, která je obecně vymezována jako tzv. pravidlo „dvou sekund“, neboť nebyl schopen na náhlé brždění řidičky v podstatě vůbec zareagovat. Na tom nic nemění skutečnost, že nebylo vozidlo RZ:

vybaveno třetím brzdovým světlem, neboť obě standardní brzdová světla před vznikem dopravní nehody podle videozáznamu fungovala. Na druhou stranu žalovaný připustil, že řidička měla být rovněž postižena za to, že náhle brzdila, aniž by to vyžadovala bezpečnost silničního provozu podle ust. § 18 odst. 2 zákona o silničním provozu. Současně žalovaný prvostupňovému správnímu orgánu vytknul, že své rozhodnutí zatížil procesní vadou, pokud řidičku po zahájení řízení vyslechl v režimu podání vysvětlení, tedy nikoliv jako svědka nebo účastníka řízení. S ohledem na skutečnost, že toto pochybení nemělo vliv na zjišťování skutkového stavu či jeho právní kvalifikaci, nepřistoupil žalovaný ke zrušení prvostupňového rozhodnutí.

5. Na druhou stranu žalovaný připustil, že ke vzniku dopravní nehody nepochybně přispělo rovněž protiprávní jednání řidičky, což bylo změnou výroku o vině prvostupňového rozhodnutí zohledněno. Co se týče výše uložené sankce, odpovídala podle žalovaného okolnostem případu, a to zejména s ohledem na skutečnost, že žalobce svým jednáním přinejmenším přispěl ke vzniku dopravní nehody mající za následek újmu na zdraví a škodu na majetku.

III. Žaloba

6. Žalobce v žalobě namítal, že nelze po řidiči spravedlivě požadovat, aby předvídal porušení pravidel silničního provozu jinými účastníky a tomu přizpůsobil své jednání, jak uvedl Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 11. 2. 2009, sp. zn. 8 Tdo 76/2009. Podle názoru žalobce správní orgány vycházely z videozáznamu pouze za účelem prokázání toho, že nedodržel bezpečnou vzdálenost za vozidlem RZ:, ale současně nezohlednily skutečnost, že jeho řidička náhle zastavila, aniž by tím reagovala na odbočování jiného vozidla či vběhnutí zvířete do vozovky. Prvostupňový správní orgán neupřesnil, jaká situace v silničním provozu měla odůvodňovat náhlé brždění vozidla RZ:, jehož řidička navíc vypovídala v rozporu s pořízeným videozáznamem. Z jeho obsahu je totiž patrné, že žalobce bezdůvodně „vybrzdžovala“. K tomu žalobce doplnil, že správními orgány argumentované nedodržení bezpečné vzdálenosti nebylo v řízení znaleckým posudkem zjišťováno, přičemž nelze odhlédnout od toho, že ke vzniku dopravní nehody došlo v důsledku protiprávního jednání řidičky. V tomto ohledu se žalobce neztotožnil s názorem správních orgánů, že není ve vztahu k posouzení jeho odpovědnosti za přestupek podstatné, z jakého důvodu řidička náhle zastavila.
7. Současně žalobce namítal, že prvostupňový správní orgán nepřezkoumatelně usiloval o posílení výpovědi řidičky vozidla RZ: tím, že poukázal na bezpečnostní systém, kterým mělo být její vozidlo vybaveno. Vůbec se však nezabýval tím, zda byl ve vozidle opravdu nainstalován a zda před vznikem dopravní nehody správně fungoval. Stejně tak byl závěr prvostupňového správního orgánu o nedodržení bezpečné vzdálenosti pouze spekulativní, aniž by se zakládal na odborném posouzení. Podle názoru žalobce bylo příčinou vzniku dopravní nehody protiprávní jednání řidičky vozidla RZ:, které nebylo v silničním provozu možné předvídat. Přestože žalovaný argumentaci žalobce částečně přisvědčil, když změnil výrok prvostupňového rozhodnutí tak, že se na vzniku dopravní nehody pouze podílel, výši uložené pokuty nesnížil.

8. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně uvedl, že bylo v řízení dostatečně zdůvodněno, proč může porušení povinnosti žalobce a řidičky vozidla RZ: existovat nezávisle na sobě. V této souvislosti se pak žalovaný podrobněji zabýval námitkou žalobce, že nebylo nedodržení bezpečné vzdálenosti odborně posuzováno. Konkrétně žalovaný poukázal na tzv. pravidlo „dvou vteřin“, jehož porušení lze v nyní projednávané věci posoudit bez odborných znalostí. Pokud se jedná o žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR (sp. zn. 8 Tdo 76/2009), týkalo se situace, kdy se řidič vozidla v rozporu s právními předpisy a dopravním značením otáčel v nepřehledném úseku pozemní komunikace, což mělo za následek vznik dopravní nehody. Na rozdíl od nyní posuzovaného případu však do něj jiný řidič narazil, aniž by sám porušil pravidla silničního provozu, neboť nemohl uvedené protiprávní jednání jiného účastníka silničního provozu předvídat. V odkazované věci se navíc jednalo o spáchání trestného činu ublížení na zdraví, které má na rozdíl od přestupku primárně „následkovou“ povahu. Podle názoru žalovaného může dojít k náhlému brždění či zastavení vpředu jedoucího vozidla také z nepředvídatelných důvodů, jako jsou zdravotní komplikace. Zákonem stanovená povinnost dodržovat bezpečnou vzdálenost je proto nezbytná, aby byla reakční schopnost řidiče zachována. Žalovaný pak prvostupňovému správnímu orgánu v odůvodnění napadeného rozhodnutí vytknul, že nebyla řidička vozidla RZ: za vlastní protiprávní jednání postižena. Pokud se pak jedná o výši uložené sankce, ta byla ve vztahu k žalobci přiměřená, přestože se na vzniku dopravní nehody pouze spolupodílel. Proto žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
10. Na vyjádření žalovaného podal žalobce repliku, ve které uvedl, že podle prvostupňového orgánu k dopravní nehodě došlo v důsledku jednání řidičky vozidla RZ: Není pak v nyní posuzované věci podstatné, jak by skutkový děj probíhal za předpokladu, kdyby řidička vozidlo zastavila v souladu se zákonem, tedy za účelem zachování bezpečnosti silničního provozu. Žalobce se dále neztotožnil s názorem žalovaného, že nelze právní závěry obsažené v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 8 Tdo 76/2009 aplikovat, neboť se v něm rovněž jednalo o jednání vpředu jedoucího řidiče v rozporu se zákonem. Stejně tak žalobce poukázal na skutečnost, že protiprávní jednání řidičky vozidla RZ: v odvolání namítal, aniž by na to bylo správními orgány reagováno zahájením přestupkového řízení. Závěrem žalobce opětovně zdůraznil, že dopravní nehodu nezavinil.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

11. Ve správním spisu se nachází zejména oznámení přestupku a úřední záznamy o podání vysvětlení žalobce, jeho spolujezdce J. Š. a řidičky vozidla RZ: H. Č. Kromě toho je ve správním spisu založen protokol o nehodě v silničním provozu, jehož součástí je také náčrtek místa dopravní nehody, fotodokumentace na elektronickém nosiči dat a videozáznam zachycující jízdu žalobce za řidičkou vozidla RZ: až do vzniku dopravní nehody. Na základě těchto podkladů bylo vůči žalobci zahájeno přestupkové řízení a nařízeno ústní jednání na den 25. 7. 2016, ke kterému se osobně

dostavil. Prvostupňový správní orgán poté provedl důkaz podklady, které jsou součástí policejní dokumentace. Žalobce v tomto kontextu do protokolu uvedl, že s porušením povinnosti řidiče dodržovat bezpečnou vzdálenost mezi vozidly nesouhlasí, neboť řidička vozidla RZ: brzdila bezdůvodně a neměla třetí brzdové světlo. Současně žalobce navrhl provedení důkazu výsledkem řidičky vozidla RZ: a prvostupňovému správnímu orgánu doložil videozáznam z kabiny jeho vozidla.

12. V návaznosti na důkazní návrh prvostupňový správní orgán žalobce písemností ze dne 12. 8. 2016 vyrozuměl, že další dokazování prováděno nebude, neboť byl skutkový stav věci spolehlivě zjištěn. Bez ohledu na tuto skutečnost nicméně prvostupňový správní orgán předvolal řidičku vozidla RZ: k podání vysvětlení na den 31. 8. 2016, v rámci kterého uvedla, že brzdila vlivem vběhnutí zvířete do vozovky, přičemž její rychlost nebyla vysoká, protože před ní jiná vozidla odbočovala. Současně uvedla, že pouze zpomalovala a žalobce za ní jel v těsné blízkosti již od Zlína. Prvostupňový správní orgán poté do spisu založil dokumentaci technického vybavení vozidla tov. zn. S. V. a v úředním záznamu ze dne 15. 9. 2016 uvedl, že podle prodejce daného typu vozidla je vybaven rovněž brzdovým světlem v pátých dveřích. K podkladům se pak žalobce vyjádřil dne 19. 9. 2016, přičemž uvedl, že z videozáznamu je patrné, že řidička vozidla RZ: brzdila prudce a na silnici se žádné zvíře nenacházelo. Současně prvostupňovému správnímu orgánu doložil fotografie, na kterých brzdové světlo v pátých dveřích daného vozidla chybělo.
13. Následně bylo vydáno **prvostupňové rozhodnutí**. V jeho odůvodnění prvostupňový správní orgán vycházel z toho, že byla vina žalobce spolehlivě prokázána, a to zejména prostřednictvím videozáznamu, na kterém je vzdálenost jedoucích vozidel zachycena až do okamžiku dopravní nehody. Z jeho obsahu je totiž patrné, že žalobce nejel za vozidlem RZ: v bezpečné vzdálenosti, pokud nedokázal včas zareagovat na výrazné zpomalení před ním jedoucího vozidla, a to v důsledku okolností silničního provozu. S ohledem na vzdálenost vozidel a nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v místě dopravní nehody by tak žalobce nemohl včas zastavit, ani kdyby na náhlé zpomalení rychlosti vozidla RZ: bezprostředně zareagoval. V tomto ohledu není podle prvostupňového správního orgánu podstatné, zda řidička vpředu jedoucího vozidla zastavila oprávněně či nikoliv, neboť měl žalobce podle zákona o silničním provozu dodržovat bezpečnou vzdálenost. V době vzniku dopravní nehody pak bylo vozidlo RZ: standardním a funkčním světelným brzdovým systémem prokazatelně vybaveno. Pokud se jedná o výši uložené sankce nad spodní hranicí zákonem stanovené sazby, prvostupňový správní orgán přihlédl zejména k tomu, že následkem jednání žalobce došlo ke vzniku dopravní nehody, která měla za následek újmu na zdraví a škodu na majetku.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

15. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
17. Žaloba **není důvodná**.
18. Krajský soud předně uvádí, že se v podstatě všechny žalobní námitky zakládají na zpochybnění právních závěrů správních orgánů, podle kterých se žalobce dopustil přestupku tím, že nedodržel bezpečnou vzdálenost za vozidlem jedoucím před ním, což přispělo ke vzniku dopravní nehody. V tomto kontextu žalobce opakovaně namítal, že došlo ke srážce vozidel v důsledku protiprávního jednání řidičky vozidla RZ:, která v rozporu se zákonem prudce zabrzdila, aniž by to vyžadovala bezpečnost silničního provozu. Podle názoru žalobce po něm nelze spravedlivě požadovat, aby protiprávní jednání ostatních účastníků silničního provozu předvídal, přičemž nebylo v řízení na základě odborného posouzení prokázáno, že bezpečnou vzdálenost mezi vozidly nedodržel.
19. Krajský soud zdůrazňuje, že mezi stranami nepanuje spor ohledně skutkového děje, jak je bezprostředně zachycen zejména na videozáznamu z kabiny žalobcova vozidla, který je ve správním spisu na elektronickém nosiči dat založen. Spornou otázkou je podíl žalobce na zavinění srážky obou za sebou jedoucích vozidel a otázka právního hodnocení jeho jednání, zda naplňuje znaky přestupku či nikoliv.
20. Pokud se jedná o otázku právní kvalifikace, je podle názoru krajského soudu nutné primárně vycházet z interpretace zákonné povinnosti řidiče podle ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu: „*Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.*“ Z dikce citovaného ustanovení tedy vyplývá povinnost řidiče udržovat v silničním provozu bezpečnou vzdálenost, která je obecně určována schopností zabránit srážce s vozidlem jedoucím před ním, přestože jeho řidič náhle zabrzdí či dokonce zcela zastaví. Ve vztahu k nyní posuzovanému případu pak vyvstává otázka, zda žalobce za vozidlem RZ: před vznikem dopravní nehody skutečně udržoval bezpečnou vzdálenost či nikoliv a zda má v tomto ohledu na posouzení případné odpovědnosti za porušení zákonem stanovené povinnosti řidiče vliv, že k náhlému snížení rychlosti nebo zastavení vozidla jedoucího před ním došlo v rozporu se zákonem.
21. Pokud jde o zákonnou formulaci „udržování bezpečné vzdálenosti“, krajský soud předně připomíná, že se jedná o neurčitý právní pojem, který musí být v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu posuzován v kontextu individuálních okolností případu. Mezi ně lze poté demonstrativně zařadit stav vozovky, viditelnost, povětrnostní vlivy, hustotu provozu či druh a technický stav vpředu jedoucího vozidla (např. označení jako autoškola, řádné brzdové osvětlení atd.). Důvodem je skutečnost, že řidič může podle těchto okolností dovodit nejen reálné prodloužení brzdné dráhy vlastního vozidla, ale do jisté míry předvídat jízdní vlastnosti vozidla jedoucího před ním, včetně zkušeností a dovedností jeho řidiče (srov. rozsudky Nejvyššího správního

soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 2 As 38/2009 – 64, a ze dne 29. 8. 2012, č. j. 1 As 75/2012 – 76; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

22. V důsledku se pak od těchto okolností bude odvíjet odhad bezpečné vzdálenosti, tedy schopnost řidiče zabránit srážce rovněž při náhlém brždění nebo zastavení vozidla jedoucího před ním. V nyní posuzované věci proto musí krajský soud částečně přisvědčit žalobci v tom, že došlo k prudkému brždění řidičky vozidla RZ: prakticky až do zastavení za situace, kdy její jednání nebylo možné spolehlivě předvídat z okolností silničního provozu, snad vyjma v dohledné vzdálenosti umístěné křižovatky. Z pořízeného videozáznamu totiž vyplývá, že ke vzniku dopravní nehody došlo s běžným osobním vozidlem, na poměrně přehledném úseku pozemní komunikaci, za denního světla, aniž by se bezprostředně před ním nacházela další vozidla či jiná překážka.
23. Na druhou stranu nelze *ad absurdum* dovodit, že by žalobce dokonce v případě ideálních podmínek silničního provozu mohl jet za jiným vozidlem pouze ve vzdálenosti několika metrů, pakliže se pohybuje s ohledem na druh pozemní komunikace vyšší rychlostí. Musí totiž za každé situace počítat s tím, že mohou nastat nepředvídatelné okolnosti, které budou vyžadovat náhlé snížení rychlosti či dokonce zastavení před ním jedoucího vozidla (např. v důsledku zdravotních komplikací či záměny pedálů apod.). Z pořízeného videozáznamu pak bez potřeby specifických odborných znalostí lze seznat, že žalobce bezpečnou vzdálenost za vozidlem RZ: nedodržel, neboť se nacházel v jeho těsné blízkosti a nebyl v okamžiku náhlého zastavení schopen ani přes funkční brzdové osvětlení prakticky vůbec zareagovat. Přestože tedy nelze po řidiči vozidla na základě principu omezené důvěry požadovat, aby předvídal jakékoliv porušení pravidel silničního provozu jiným účastníkem, nic to nemění na tom, že musí při řízení vozidla vždy postupovat s předběžnou opatrností a dodržet podle okolností alespoň minimální standard bezpečné vzdálenosti.
24. Krajský soud tedy nevylučuje, že podle judikatury může mít nepředvídatelné protiprávní jednání vpředu jedoucího řidiče za následek vznik dopravní nehody, aniž by řidič jedoucí za ním porušil zákonnou povinnost udržovat v silničním provozu bezpečnou vzdálenost podle § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu. Pokud však žalobce v tomto ohledu odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 2. 2009, sp. zn. 8 Tdo 76/2009 (dostupný na www.nssoud.cz), je třeba připomenout, že se týkalo trestní věci založené na jiných skutkových okolnostech. Konkrétně totiž v této odkazované věci došlo ke vzniku dopravní nehody s následkem zranění více osob v důsledku jednání řidiče, který se na pozemní komunikaci pomalu otáčel vozidlem v místě, kde je to právní úpravou a dopravním značením zakázáno. Řidič jedoucí za ním na hranici nejvyšší dovolené rychlosti 90 km/h pak nebyl schopen vzájemnému střetu zabránit ani přesto, že podle odborného posouzení vozidlo spatřil již na vzdálenost 134 metrů. V rámci snahy zabránit vzájemné srážce totiž u jeho vozidla došlo vlivem prudkého brždění k zablokování brzdového systému, což znemožnilo směr jízdy dále korigovat. Na rozdíl od nyní posuzovaného případu tedy byla ze strany vpředu jedoucího vozidla porušena mimo jiné povinnost podle ust. § 24 odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu (nedovolené otáčení), kterou nelze na rozdíl od náhlého brždění či zastavení vozidla z různých důvodů potenciálně předvídat. Stejně tak je zcela zásadní rozdíl v tom, že v odkazované právní věci nebylo argumentováno tím, že by

řidič vzadu jedoucího vozidla bezpečnou vzdálenost nedodržel, jako je žalobci kladeno za vinu v nyní posuzovaném případě.

25. Žalobce v tomto ohledu namítal, že ke vzniku dopravní nehody došlo pouze v důsledku protiprávního jednání řidičky vozidla RZ:, která podle videozáznamu náhle zastavila v rozporu s § 18 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, který stanovuje, že: *„Řidič nesmí snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.“* Podle názoru krajského soudu lze žalobci přisvědčit v tom, že se podle videozáznamu bezprostředně před vozidlem žalobkyně v okamžiku zastavení s nejvyšší pravděpodobností žádná jiná vozidla či zvěř nenacházela, pročez tak náhle brzdila v rozporu se zákonem. Ke stejnému závěru ostatně dospěl také žalovaný ve výroku a odůvodnění napadeného rozhodnutí, když skutkové závěry prvostupňového správního orgánu v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, korigoval. Současně mu vytknul, že nebylo ve vztahu k řidičce vozidla RZ: přestupkové řízení vůbec zahájeno, přičemž byla navíc v průběhu řízení se žalobcem nesprávně vyslechnuta v režimu podání vysvětlení.
26. Na rozdíl od prvostupňového správního orgánu tak žalovaný podle názoru krajského soudu správně vyšel přímo z pořízeného záznamu, který bezprostředně zachycuje okolnosti vzniku dopravní nehody, aniž by možnou přítomnost překážky na vozovce dovozoval toliko z popisu technické výbavy vozidla (detekční systém) či znalosti místních podmínek. Krajský soud se proto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že se žalobce na vzniku dopravní nehody pouze spolupodílel, což však nic nemění na tom, že nedodržením bezpečné vzdálenosti zákonem stanovenou povinnost řidiče podle ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu i tak porušil.
27. Podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu ve znění účinném k datu spáchání přestupku platilo, že *„Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.“* Pomocí gramatického a teleologického výkladu daného ustanovení tak nelze dovodit, že by byla povinnost dodržovat v silničním provozu bezpečnost vzdálenost za účelem předejití dopravní nehodě automaticky podmíněna tím, že k brždění či zastavení vpředu jedoucího vozidla došlo v souladu se zákonem. Může naopak nastat situace, kdy je dopravní nehoda způsobena souběžným porušením obou zákonem stanovených povinností, jako tomu bylo v nyní posuzovaném případě.
28. Přestože se tedy žalobce podle názoru krajského soudu na vzniku dopravní nehody pouze spolupodílel, nemá to žádný vliv na právní kvalifikaci přestupku, kterého se dopustil tím, že nedodržel povinnost řidiče podle ust. § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu. Na druhou stranu by tato okolnost mohla být zohledněna jako polehčující v rámci stanovení výše uložené sankce, čehož se žalobce ostatně v žalobě ve vztahu ke změně prvostupňového rozhodnutí žalovaným výslovně dovolával. Krajský soud k tomu nicméně uvádí, že není v jeho kompetenci nahrazovat úvahy správních orgánů ohledně výše uložené sankce, jejíž určení je v mezích dolní a horní hranice sazby stanovené zákonem věcí správního uvážení, pakliže je učiněno v souladu se zákonem; jedinou výjimkou je uplatnění tzv. moderační (viz k tomu ustanovení § 78 odst. 2 in fine s.ř.s.).

29. V nyní projednávané věci oba správní orgány přezkoumatelně zdůvodnily, že k uložení pokuty ve výši poloviny zákonem stanovené sazby přistoupily z důvodu zohlednění přitěžujících a polehčujících okolností ve smyslu dnes již neplatného ust. § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí. Zejména prvostupňový správní orgán poukázal na skutečnost, že v důsledku protiprávního jednání žalobce došlo ke vzniku dopravní nehody, která měla za následek újmu na zdraví a škodu na majetku. Přestože pak žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí úvahy prvostupňového správního orgánu v důsledku změny rozhodnutí o přestupku korigoval, pokud změnil výrok prvostupňového rozhodnutí tak, že se žalobce na vzniku dopravní nehody svým jednáním pouze podílel, výši uložené sankce považoval stále za přiměřenou.
30. K tomu je vhodné doplnit, že žalobce žalobou ke krajskému soudu usiloval pouze o zrušení napadeného rozhodnutí, aniž by moderaci nepřiměřené výše uložené sankce podle ust. § 78 odst. 2 soudního řádu správního navrhoval. Za této situace nebylo možné, aby krajský soud provedl vlastní úvahu o přiměřenosti uložené sankce, kterou by nahradil správní uvážení obou správních orgánů.
31. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. ledna 2019

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

B. K.